



## Achter de schermen van het jaarverslag

Juli 2011

- 1 Achter de schermen van het jaarverslag
- 2 Het pensioenakkoord
- 3 Minder bestuursleden, meer professionaliteit
- 4 Financiële update
- 4 Toeslag deelnemers
- 4 Aandacht voor kosten
- 4 Nieuw bloed

Bijlage:  
Vijf vragen over  
het jaarverslag 2010

Pensioenfondsen moeten ieder jaar een jaarverslag uitbrengen. In het jaarverslag legt het bestuur verantwoording af over het gevoerde beleid en de financiële aansturing van het fonds.

De uitvoerder Syntus Achmea berekent de exacte voorziening pensioenverplichtingen (de actuele waarde van wat het fonds nu en in de toekomst naar verwachting moet uitkeren) en bepaalt de resultaten. De financiële administratie zorgt voor het cijfermateriaal, bijvoorbeeld hoeveel geld er precies is binnengekomen en wat er is uitgegaan. De onafhankelijke externe accountant en actuaris controleren alle cijfers en geven daarbij verklaringen af. Het bestuursbureau zorgt voor een bestuursverslag, waarin alle beleidsmatige aspecten aan de orde komen. Het bestuur stelt het jaarverslag vast. Dat kan pas als de externe accountant en actuaris een formele verklaring hebben afgegeven dat de in het jaarverslag opgenomen gegevens juist en volledig zijn.

Het bestuur van het fonds is verantwoordelijk voor het jaarverslag. De deelnemersraad heeft een adviesrecht. Het verantwoordingsorgaan gebruikt het jaarverslag als belangrijkste document om een oordeel te vellen over het door het bestuur gevoerde beleid. In het vakjargon spreken we over 'jaarverslag en 'jaarwerk'. Dat is niet exact hetzelfde. Naast het jaarverslag moeten bij de toezichthouder (De Nederlandsche Bank) ook andere rapportages worden ingediend, de zogenaamde DNB-staten. Samen met het jaarverslag vormen de DNB-staten het 'jaarwerk'. De voorbereidingen van deze documenten kosten veel tijd. Ze zeggen niet voor niets wel eens: 'een jaarwerk is een jaar werk'. ▶



#### ► Wie beoordeelt het jaarwerk?

Het jaarwerk van pensioenfondsen moet vóór 1 juli worden ingediend bij de toezichthouder De Nederlandsche Bank. Deze beoordeelt het jaarwerk en kan daarover vragen stellen aan het pensioenfonds. Bij niet-tijdige indiening van het jaarwerk riskeert het fonds een hoge boete! Gelukkig is dat bij APF nog nooit voorgekomen.

#### Publicatie

Het jaarverslag wordt gedeponereerd bij de Kamer van Koophandel. APF plaatst het jaarverslag op de website ([www.pensioenfonds-akzonobel.nl](http://www.pensioenfonds-akzonobel.nl)). Iedere belanghebbende kan het jaarverslag kosteloos opvragen bij het pensioenfonds. In de bijlage bij dit APF-Bericht zijn de belangrijkste punten uit het jaarverslag opgenomen.

## Minder bestuursleden, meer professionaliteit

Pensioen is tegenwoordig voorpaginanieuws. De ontwikkelingen volgen elkaar in rap tempo op en een pensioenfondsbestuur moet van wanten weten. Hoe wil uw pensioenfondsbestuur hierop inspelen? In december 2010 kondigden we de plannen om de bestuursstructuur te wijzigen aan, nu vertellen we u wat het bestuur gaat doen.

#### Wat is er tot nu toe gebeurd?

In de afgelopen maanden heeft het pensioenfondsbestuur nagedacht over de vraag welke bestuursstructuur het beste past in de dynamische omgeving waarin het fonds zich bevindt. De gedachten van het bestuur zijn bij de diverse belanghebbenden, waaronder deelnemersraad, verantwoordingsorgaan, werkgever, vakorganisaties en de VGAN, getoetst. Deze partijen zijn het erover eens geworden dat slagkracht, deskundigheid en evenwichtige belangenbehartiging essentieel zijn.

#### Wat gaat er veranderen?

Het aantal bestuursleden gaat per 1 september 2011 van 12 naar zes en komt eens per maand bij elkaar. Er zijn zes deskundigheidsgebieden geformuleerd: bestuurlijke zaken, juridische zaken, vermogensbeheer, risicomanagement, pensioen- en actuariële zaken en communicatie en voorlichting. Ieder bestuurslid krijgt een deskundigheidsgebied toebedeeld, waarvoor hij verantwoordelijk is. Het bestuur blijft uiteraard als geheel eindverantwoordelijk voor het beleid van het fonds. Om ervoor te zorgen dat het bestuur de juiste mensen in huis haalt, is per deskundigheidsgebied een functieprofiel opgesteld. Op basis van dit profiel wordt een bestuurslid benoemd. Omdat het Algemeen Bestuur kleiner wordt en vaker bij elkaar gaat komen is het niet langer nodig om een Dagelijks Bestuur te hebben dat besluiten voorbereidt. Bestuurscommissies

waarin specifieke deskundigheidsgebieden, zoals beleggingen of communicatie aandacht krijgen, blijven wel bestaan en opereren onder leiding van het ter zake kundige bestuurslid.

Ook het adviesorgaan van het fonds, de deelnemersraad, gaat om dezelfde reden als het bestuur afslanken. De deelnemersraad zal vanaf de volgende zittings termijn, welke op 1 januari 2012 begint, uit negen in plaats van 18 leden bestaan. Van die negen leden, vertegenwoordigen er twee de actieve deelnemers en zeven de pensioengerechtigden. Voor leden van de deelnemersraad is een functieprofiel opgesteld. Bij de deelnemersraad zal de nadruk meer op de deskundigheid van het collectief liggen, terwijl in het bestuur ook naar de kwaliteiten van een individu gekeken wordt.

#### Overgangstermijn

Per 1 september 2011 vormen zes van de 12 bestuursleden het pensioenfondsbestuur: Kees Kuijken, Gerard Niezen, Henk Brouwer, Leo Gering, Henri van der Zee en Kees van Zuijlen. Voor de continuïteit is ervoor gekozen in een overgangsjaar door te gaan met zes leden uit het huidige bestuur. Deze leden blijven uiterlijk tot 1 juli 2012 aan. Daarna zal de invulling van de bestuurszetels worden geformaliseerd. De komende maanden wordt besloten hoe de voordracht van nieuwe bestuursleden precies door verschillende geledingen zal plaatsvinden.

# Het pensioenakkoord: de toekomst van pensioen en AOW

Een goed pensioen is veel waard, maar daar staat een hoge prijs tegenover. Er komen steeds meer ouderen en de levensverwachting van de gemiddelde Nederlander stijgt. Dit kost pensioenfondsen geld.

Door de vergrijzing, de lage rentestand en de economische crisis kwam een aantal pensioenfondsen in de problemen. Op 10 juni hebben de overheid en de vertegenwoordigers van werknemers- en werkgeversorganisaties (de sociale partners) afspraken gemaakt om de pensioenen en de AOW toekomstbestendig te maken. De afspraken gaan uit van minder zekerheid over de pensioenhoogte. Aan zekerheid hangt immers een prijskaartje en dat dwingt pensioenfondsen grote buffers aan te houden. Voorts hebben partijen gekeken naar een koppeling van de pensioenen en de AOW aan de gestegen levensverwachting. De afspraken zijn in een principeakkoord vastgelegd. Op het moment dat dit APF-Bericht gedrukt wordt, moeten de afspraken nog worden voorgelegd aan de achterban van de werknemersorganisaties.

#### AOW

Het pensioenstelsel in Nederland kent drie pijlers. De AOW vormt de eerste pijler, via uw werk kunt u pensioen opbouwen in de tweede pijler en vrijwillige financiële aanvullingen vormen de derde pijler. Iedere Nederlander die 65 wordt heeft op dit moment recht op een AOW-uitkering. Om de AOW betaalbaar te houden, wil de overheid de AOW-leeftijd in 2020 naar 66 jaar verhogen en in 2025 naar 67 jaar. De AOW-uitkering stijgt met de inflatie mee. Daarnaast zal de AOW met 0,6% per jaar stijgen. Wie wil, kan eerder of later stoppen dan de standaardleeftijd. Eerder stoppen betekent echter voor elk jaar dat men eerder stopt, 6,5% minder AOW. Later stoppen wordt ook mogelijk. Elk jaar later levert een 6,5% hogere AOW uitkering op.

#### Pensioen flexibeler

Via AkzoNobel bouwt u pensioen op in de tweede pijler. In het principeakkoord is afgesproken dat dit pensioen niet meer gegarandeerd is. Om meer stabiliteit van de pensioenpremies te verkrijgen, wil de overheid pensioen meer afhankelijk maken van de beleggingsresultaten dan nu het geval is. Uw pensioenregeling kent nu ook al geen garantie. Mocht het pensioenfonds

in zwaar weer terecht komen, dan heeft de werkgever geen verplichting om premie bij te storten. De werkgever heeft zich namelijk verbonden om nooit meer dan de afgesproken pensioenpremie te betalen. Deze premie is overigens wel hoog genoeg om met een grote mate van zekerheid een middelloonregeling uit te kunnen voeren. Het pensioenfonds moet dan een andere manier vinden om de financiële situatie te herstellen, bijvoorbeeld door geen indexatie te verlenen of de opgebouwde pensioenrechten en aanspraken te korten.

#### Hoe nu verder?

De achterban van de werknemersorganisaties moet haar licht nog laten schijnen over het principeakkoord. Ook de zogenaamde 'open eindjes' worden nog uitgewerkt. Dat het pensioenstelsel gaat veranderen is in ieder geval zeker. Hoe de veranderingen voor uw pensioenregeling uitpakken, hangt onder andere af van de afspraken die in het arbeidsvoorwaardelijk overleg tussen AkzoNobel en de vakorganisaties worden gemaakt. Wij adviseren u de komende tijd de berichtgeving over pensioen door de media, AkzoNobel en uw pensioenfonds goed te volgen.



## Financiële update

Eind mei bedroeg de dekkingsgraad 108% en is daarmee iets lager dan de maand daarvoor. De dekkingsgraad geeft aan in welke mate het pensioenfonds aan zijn verplichtingen kan voldoen. Hierbij wordt het vermogen van het pensioenfonds gedeeld door de hoogte van de pensioenverplichtingen op dat moment. De iets gedaalde dekkingsgraad is voornamelijk het gevolg van de ontwikkeling van de rente. Hoe lager de rente, hoe meer geld het pensioenfonds moet reserveren om in de toekomst genoeg geld te hebben om alle pensioenen uit te betalen.

## Toeslagverlening voor deelnemers

Een voorwaardelijke toeslag is een verhoging van uw opgebouwde pensioen om de koopkracht van uw pensioen zoveel mogelijk bij te houden. De voorwaardelijke toeslag voor deelnemers is gekoppeld aan de CAO-loonstijgingen van AkzoNobel. Voorwaarde voor toeslagverlening is dat het pensioenfonds over voldoende middelen beschikt. De onderneming heeft besloten om een collectieve loonsverhoging door te voeren van 1,5% per 1 juli 2011 en van 1,0% met terugwerkende kracht per 1 juli 2010. Uw pensioenfonds heeft besloten om de opgebouwde pensioenen voor deelnemers te verhogen met deze loonstijgingen. Het fonds financiert deze verhoging uit een beperkte reserve. Deze reserve wordt gevoed door de pensioenpremie die deelnemers betalen. Wij kunnen u niet garanderen dat uw opgebouwde pensioen in de toekomst ook verhoogd wordt. U kunt dus geen rechten ontlelen aan deze verhoging.

## Aandacht voor kosten

De kosten van pensioenfonds zijn in april in het nieuws geweest omdat de toezichthouder (AFM) hier onderzoek naar had gedaan. De toezichthouder pleit voor een helder en transparant inzicht in de kosten die pensioenfonds maken onder andere op het gebied van vermogensbeheer. De kosten voor vermogensbeheer zijn voor uw pensioenfonds berekend op ca 0,38 % van het beheerd vermogen.

## Nieuw bloed

Eind 2011 loopt de zittingsperiode van de huidige deelnemersraad af. In oktober 2011 vinden er verkiezingen plaats voor de pensioengerechtigde leden. De deelnemersraad is een adviesorgaan voor het bestuur van APF. De leden van de deelnemersraad vertegenwoordigen de deelnemers en de pensioengerechtigden van APF. In juni ontvingen alle kiesgerechtigden al een bericht van het fonds, met uitleg over kandidaatstelling en de verdere procedure. Op dit moment worden de aanmeldingen verzameld en beoordeeld door de verkiezingscommissie.



## Colofon

### Meer informatie?

Pensioen is een belangrijke arbeidsvoorwaarde. Wilt u meer informatie en gerichte voorlichting over diverse onderwerpen met betrekking tot uw pensioen? Kijk dan op [www.pensioenfonds-akzonobel.nl](http://www.pensioenfonds-akzonobel.nl). Hier vindt u bovendien brochures, jaarverslagen en de verklaring beleggingsbeginselen.

### Hebt u vragen of opmerkingen?

*Bent u in actieve dienst:*

Afd. Pensioenservices, T (013) 462 33 12

*Bent u gepensioneerd:*

Afd. Service Ingegaan Pensioen, T (013) 462 36 38

F (013) 462 36 01

E [apf.pensioenservices@achmea.nl](mailto:apf.pensioenservices@achmea.nl)

I [www.pensioenfonds-akzonobel.nl](http://www.pensioenfonds-akzonobel.nl)

Het postadres is:

Syntrus Achmea Pensioenbeheer

Postbus 90170

5000 LM Tilburg

### Klachtenprocedure

Mocht u een klacht hebben over het pensioenfonds en heeft u rechten opgebouwd, dan kunt u de klachtenprocedure in gang zetten. Deze is opgenomen in het pensioenreglement. Een klacht is een schriftelijke verklaring dat u als belanghebbende zich, ofschoon uw rechtspositie niet is geschaad, op incorrecte wijze door het fonds bejegend acht. De klacht moet u schriftelijk indienen bij het bestuur van het fonds. Dit kan via het adres van *Syntrus Achmea Pensioenbeheer, t.a.v. Secretariaat Bestuurszaken*.

Het bestuur is verplicht de ingediende klacht nader te onderzoeken. Het bestuur moet daartoe mondeling of schriftelijk het beginsel van hoor en wederhoor toepassen. Het bestuur stuurt u uiterlijk binnen dertien weken na ontvangst van de klacht zijn beslissing schriftelijk toe.

*Aan deze nieuwsbrief kunnen geen rechten worden ontleend. De inhoud van de pensioenregeling staat nauwgezet omschreven in het pensioenreglement. Rechten kunt u alleen daaraan ontlelen.*

# Het jaarverslag 2010 in vogelvlucht

De hoofdpunten uit het jaarverslag van Stichting Pensioenfonds AkzoNobel behandelen we aan de hand van 5 vragen en antwoorden.

## 1. Hoe ontwikkelde het klantenbestand van het pensioenfonds zich?

Het pensioenfonds kent de volgende 'klanten':

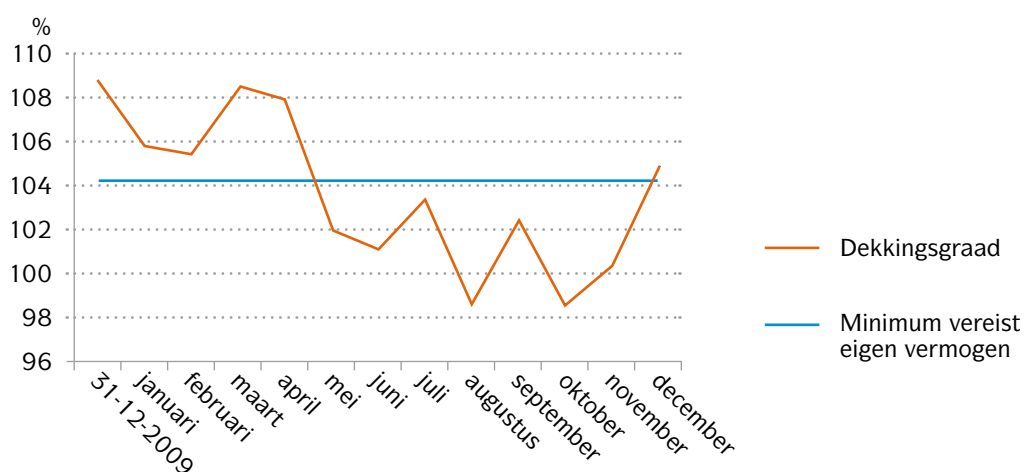
	2010		2009	
Deelnemers	5.160	12,5%	5.074	12,1%
Gewezen deelnemers	15.605	37,9%	16.500	39,4%
Pensioengerechtigden	20.436	49,6%	20.329	48,5%
<b>Totaal</b>	<b>41.201</b>	<b>100,0%</b>	<b>41.903</b>	<b>100,0%</b>

Pensioengerechtigden ontvangen al pensioen, deelnemers bouwen momenteel pensioen op en gewezen deelnemers hebben vroeger pensioen opgebouwd bij het fonds maar doen dat nu niet meer. Bovendien hebben gewezen deelnemers geen waardeoverdracht gedaan. Het totaal aantal klanten is in 2010 iets gedaald naar 41.201. De verhoudingen zijn relatief

stabiel. Het aantal deelnemers is als gevolg van de overname van een onderneming iets gestegen. Een fors aantal gewezen deelnemers is met pensioen gegaan, waardoor het aantal pensioengerechtigden in 2010 iets is toegenomen. Er is sprake van een lichte vergrijzing van de populatie.

## 2. Hoe heeft de dekkingsgraad zich in 2010 ontwikkeld?

Verloop van de dekkingsgraad in 2010



De dekkingsgraad geeft aan in welke mate het pensioenfonds aan zijn verplichtingen kan voldoen. Na enig herstel eind 2009 daalde de dekkingsgraad in de loop van 2010 opnieuw. Eind augustus 2010 bereikte de dekkingsgraad een dieptepunt. De daling komt door de lage rentestand en het feit dat we met z'n allen steeds ouder worden. Er moet dan immers langer pensioen worden uitgekeerd en de pensioenfondsen moeten daar nu al rekening mee houden. Daardoor moest de dekkingsgraad worden bijgesteld en zakte deze in oktober 2010, na een opleving in september, weer naar een zeer lage stand: 98,5%.

Eind 2010 steeg de marktrente licht. Dit zien we direct terug in de dekkinggraad. APF bereikte op 31 december 2010 uiteindelijk een dekkingsgraad van 104,7%.

Het bestuur heeft besloten per 1 januari 2011 geen toeslag toe te kennen aan de gewezen deelnemers en pensioengerechtigden. Het bestuur wil eerst de financiële situatie goed op orde hebben. Veel hangt de komende periode af van zaken waarop het bestuur helaas geen invloed heeft, zoals de economische situatie wereldwijd (denk aan de stabiliteit van de euro) en de ontwikkeling van de rente.

### 3. Wat hebben de beleggingen in 2010 gedaan?

Overheden in Europa en de VS spendeerden in 2010 miljarden aan het redden van de financiële sector. Voor veel landen liepen de staatsschulden tot ongekende hoogte op. De vraag was of er nog genoeg vertrouwen in de kritieke landen is om deze van kapitaal te voorzien. Al met al hebben de aandelen-

beurzen in 2010 gezonde stijgingen laten zien. De beleggingsportefeuille heeft in 2010 weliswaar een totaalrendement van 7,8% behaald, maar de ontwikkelingen in de financiële markten maken duidelijk dat nog geen sprake is van een solide herstel.

### 4. Hoe wordt het pensioenfonds bestuurd?

In 2010 werd het pensioenfonds bestuurd door het algemeen bestuur. Dat bestaat uit 12 leden. Zes leden zijn benoemd door de werkgever, vier door de deelnemersraad en twee door de vakorganisaties. De besluitvorming wordt door het dagelijks bestuur voorbereid. Dit bestuur bestaat uit vier leden van het algemeen bestuur. Ook wordt het bestuur bijgestaan door diverse commissies. In 2011 gaat de bestuursstructuur veranderen. U leest hier meer over in het APF-Bericht.

In 2010 is een bestuursbureau opgericht. Het bureau bestaat op dit moment uit twee personen. Het bestuursbureau houdt samen met het dagelijks bestuur

toezicht op de uitvoeringsorganisatie (Syntrus Achmea) en ondersteunt bij de beleidsvoorbereiding.

Bij belangrijke besluitvorming wordt het bestuur geadviseerd door de deelnemersraad. Deze raad heeft 18 zetels, waarvan 14 zetels voor pensioengerechtigden en vier voor werknemers bestemd zijn. Het fonds kent een verantwoordingsorgaan. Dit orgaan toetst of het algemeen bestuur bij besluitvorming rekening houdt met de verschillende belangen. Ten slotte kent het bestuur nog een visitatiecommissie. Deze commissie kijkt naar het functioneren van het bestuur en beoordeelt ondermeer de beleid- en bestuursprocedures.

### 5. Welke communicatie heeft plaatsgevonden?

In 2010 stuurde het pensioenfonds de wettelijke verplichte uitingen zoals het Uniform Pensioen Overzicht. Ook ontving u vier keer het APF-Bericht, met daarin informatie over actuele ontwikkelingen. Verder is in

2010 de website onder handen genomen: de bestaande informatie is geactualiseerd en wordt overzichtelijker weergegeven. Zo vindt u makkelijker wat u nodig hebt. Kijk op [www.pensioenfonds-akzonobel.nl](http://www.pensioenfonds-akzonobel.nl)